

Vertrouwelijk - Bundel - Raadsvergadering van 7 juli 2026

5 Perspectiefbrief 2027

De perspectiefbrief vormt het strategische startpunt van de jaarlijkse planning- en control cyclus. De perspectiefbrief beschrijft op hoofdlijnen de beleidsrichting, de financiële ruimte en de prioriteiten van het college. In de programmabegroting wordt dit verder uitgewerkt in meetbare doelen, concrete resultaten en financiële onderbouwing.

Overzicht ingediende moties en amendementen 7 juli 2026 Perspectiefbrief

A1 Burgerbelangen - Met lef en vertrouwen in elkaar

A2 D66 - 'voldoende middelen begroten voor kunst en cultuur'

A3 D66 - 'voldoende middelen begroten voor de bibliotheek'

A4 D66 - 'voldoende middelen begroten voor de sociale basis'

A5 PvdD - PM-post dierenwelzijn Perspectiefbrief

A6 50PLUS - Samen kom je verder

A7 50PLUS - Goed loket dichtbij

A8 50PLUS - Trottoir APK

A9 50PLUS - Goedkope cultuur

M1 Burgerbelangen - Aandacht voor de Wereld Suicide Preventie Week

M2 PRO - Dorpsdichter

M3 PRO - Jong geleerd goed bestuurd

M4 D66 - 'jeugdoverlast structureel tegengaan met een preventieve aanpak'

M5 D66 - 'meer aandacht voor digitale inclusie'

M6 D66 - 'inzicht in de gemeentelijke apparaatskosten'

M7 D66 - 'versterking informatiefunctie beter onderbouwd'

M8 VPR - Tijd voor een eerlijk einde aan de hondenbelasting

M9 VPR - Onderzoek invoering verblijfsbelasting arbeidsmigranten

M10 CDA - klimaatweek samen met Brummen

M11 PvdD - Dierenwelzijn programmabegroting 2027

M12 PvdD - Dierenwelzijn beleggen bij wethouder

M13 50PLUS - Inwoners omhoog - WOZ omlaag

M14 Volt - Energie warmte transitie uitvoeringsplan

M15 Volt - Energie warmte transitie inzet financiële expertise

Overzicht ingediende moties en amendementen Perspectiefbrief 2027-2030

Perspectiefbrief 7 juli 2026

AMENDEMENTEN

Nummer	Indiener	Mede-indieners	Titel	Status
A1	BB	PRO, VVD, CDA	Met lef en vertrouwen in elkaar	
A2	D66	50PLUS	Voldoende middelen begroten voor kunst en cultuur	
A3	D66	50PLUS	Voldoende middelen begroten voor de bibliotheek'	
A4	D66		Voldoende middelen begroten voor de sociale basis	
A5	PvdD		PM-post dierenwelzijn Perspectiefbrief	
A6	50PLUS	D66	Samen kom je verder	
A7	50PLUS		Goed loket dichtbij	
A8	50PLUS		Trottoir APK	
A9	50PLUS		Goedkope cultuur voorkomt dure jeugdzorg	

MOTIES

Nummer	Indiener	Mede-indieners	Titel	Status
M1	Burgerbelangen	PRO, VVD, D66, VPR, CDA, PvdD, 50PLUS, Volt, CU	Aandacht voor de Wereld Suicide Preventie Week	
M2	PRO	VPR, 50PLUS	Dorpsdichter	
M3	PRO	Burgerbelangen, 50PLUS	Jong geleerd, goed bestuurd	
M4	D66		Jeugdoverlast structureel tegengaan met een structurele aanpak	
M5	D66		Meer aandacht voor digitale inclusie	
M6	D66	50PLUS	Inzicht in de gemeentelijke apparaatskosten	
M7	D66		Versterking informatiefunctie beter onderbouwd	
M8	VPR	50PLUS	Tijd voor een eerlijk einde aan de hondenbelasting	
M9	VPR		Onderzoek en mogelijk invoering verblijfsbelasting arbeidsmigranten	
M10	CDA	50PLUS	Klimaatweek samen met Brummen	
M11	PvdD		Dierenwelzijn programmabegroting 2027	
M12	PvdD		Dierenwelzijn beleggen bij wethouder	
M13	50PLUS		Inwoners omhoog – WOZ omlaag	
M14	Volt	D66, PvdD	Energie warmte transitie uitvoeringsplan	
M15	Volt	D66	Inzet op verwerking externe middelen energietransitie	

Amendement

Met lef en vertrouwen in elkaar

De gemeenteraad van Rheden, in vergadering bijeen op 7 juli 2026, sprekende over de Perspectiefbrief 2027-2030,

Constaterende dat:

- De Perspectiefbrief 2027-2030 het uitgangspunt vormt voor de uitwerking van de Programmabegroting 2027-2030;
- De Perspectiefbrief 2027-2030 is opgesteld voordat het coalitieakkoord 2026-2030 is vastgesteld;
- Het coalitieakkoord financiële uitgangspunten, ambities en prioriteiten bevat voor de komende bestuursperiode;
- De financiële effecten van onder meer de meicirculaire 2026 nog niet zijn verwerkt in de Perspectiefbrief 2027-2030.

Overwegende dat:

- Het coalitieakkoord de politieke basis vormt voor de huidige bestuursperiode;
- Het wenselijk is dat de Programmabegroting 2027-2030 aansluit bij de in het coalitieakkoord gemaakte keuzes en prioriteiten.

Besluit aan het raadsbesluit een tweede beslispunt toe te voegen:

2. Bij het opstellen van de Programmabegroting 2027-2030 het coalitieakkoord 2026-2030 als leidend kader te hanteren.

Burgerbelangen

PRO

VVD

CDA

Richard Sivasli
Veen

Jeroen Ooijevaar

Jelte Kolkman

Nienke Overvliet-van der

A2

‘Voldoende middelen begroten voor kunst en cultuur’

De raad in vergadering bijeen op 7 juli 2026, sprekende over de ‘Perspectiefbrief 2027-2030’,

Constateerend dat:

- In de, in mei vastgestelde, cultuurnota ‘Cultuuromslag – de kracht van de verbeelding’ de ambities, doelen en acties voor het gebied van kunst en cultuur zijn geformuleerd;
- De programmabegroting 2026-2029 een vanaf 2027 substantiële bezuiniging bevat op kunst en cultuur, in de vorm van een verlaging van de exploitatiesubsidie voor de Zoomerij met €100k per jaar en het afschaffen van de podiumvoorziening t.w.v. €27k per jaar;
- Er daarmee niets van de verzachting van de bezuinigingen op de sociale basis voor 2027 (200k; conform amendement ‘De Sociale Basis: nu kiezen voor een duidelijk en realistisch begrotingskader’) is gebruikt om de bezuinigingen op kunst en cultuur te verlagen;
- Het college bij de behandeling van de cultuurnota zelf aangegeven heeft dat het ambitieniveau van de cultuurnota hoog is, en dat dat met de voor de komende jaren begrote middelen een ‘spanningsveld’ oplevert;
- Het college in de perspectiefbrief zelf schrijft dat het *‘belangrijk is dat wij investeren in de Samenleving (de sociale infrastructuur) en zodat er op termijn minder Jeugdzorg en Wmo kosten zijn’*.

Overwegende dat:

- Een sterke sociale basis inwoners met allerlei achtergronden de mogelijkheid biedt elkaar te ontmoeten en samen kleur te geven aan het leven in onze gemeente, en bijdraagt aan de mentale gezondheid en veerkracht van inwoners en de leefbaarheid in wijken;
- In het ‘Verrijkt Beleidskader Welzijn’ eerder dit jaar de strategische keuze is gemaakt weer in te zetten op het versterken van de sociale basis;
- Kunst en cultuur een belangrijke rol hebben in die sociale basis en daarmee onmisbaar zijn in het ‘Rhedens model’;
- Gemeente Rheden ook zonder bezuiniging nog geen 0,3% van haar begroting besteedt aan kunst en cultuur – een bedrag dat voor Gelderse gemeenten per inwoner onder het gemiddelde ligt;
- Investeren in kunst en cultuur, mits goed besteed, grote positieve maatschappelijke effecten opleveren voor een sterke samenleving, het sociaal domein en een aantrekkelijke leefomgeving;
- Investeren in kunst en cultuur op de langere termijn ook financieel rendement opleveren voor de gemeente (bijvoorbeeld door preventieve werking);
- De positieve effecten van de meicirculaire 2026 nog niet zijn opgenomen in de saldi van de perspectiefbrief en meer dan voldoende ruimte lijken te bieden voor het terugdraaien van voor de kwaliteit van onze samenleving en sociaal domein schadelijke bezuinigingen;

- Het college bij een tegenvallende septembercirculaire nog voldoende alternatieve mogelijkheden heeft om ombuigingen te realiseren, bijvoorbeeld verlaging van apparaatskosten door vermindering van de externe inhuur.

Besluit aan het raadbesluit toe te voegen:

“met dien verstande dat:

- *De bezuiniging met €100k op de exploitatiesubsidie voor de Zoomerij voor kunst en cultuur per jaar voor de jaren 2027 t/m 2030 wordt geschrapt;*
- *Het college in de programmabegroting 2027-2030 een voorstel doet voor de meerjarige ontwikkeling van de begrote middelen voor kunst en cultuur, dat passend is voor het ambitieniveau van de cultuurnota;*
- *De kosten van het terugdraaien van de bezuiniging en het passend maken van de benodigde worden gedekt vanuit de positieve effecten van de meicirculaire op de begrotingssaldi voor de komende jaren.*

Fractie D66

Fractie 50PLUS

Steven Marshall

André Verschoor

A3

‘Voldoende middelen begroten voor de bibliotheek’

De raad in vergadering bijeen op 7 juli 2026, sprekende over de ‘Perspectiefbrief 2027-2030’,

Constateerend dat:

- Het college, om te voldoen aan de wettelijke zorgplicht voor bibliotheken, in 2026 samen met de Zoomerij een meerjaren beleidskader opstelt om een visie voor de langere termijn vast te leggen en een meerjarige subsidierelatie aan te gaan, met ‘de huidige subsidiëring’ als uitgangspunt;
- De gemeentelijke bijdrage aan Bibliotheek en Cultuurbedrijf sinds 2012 beperkt en daarmee onvoldoende is geïndexeerd om de kostenstijgingen voor personeel, huisvesting, energie en digitale infrastructuur op te vangen;
- De programmabegroting 2026-2029 al een structurele bezuiniging bevat op de bibliotheek van €70k per jaar, en de door de raad incidenteel voor de bibliotheek bestemde decentralisatie uitkering van ca. €130k volgend jaar wegvalt;
- De Zoomerij nu al een tekort kent in de exploitatie van de bibliotheek, en aangeeft de huidige dienstverlening te moeten terugschroeven als zij geen passend budget voor haar activiteiten krijgt.

Overwegend dat:

- Een sterke sociale basis – waar de bibliotheek onderdeel van uitmaakt – inwoners met allerlei achtergronden de mogelijkheid biedt elkaar te ontmoeten en samen kleur te geven aan het leven in onze gemeente, en bijdraagt aan de mentale gezondheid en veerkracht van inwoners en de leefbaarheid in wijken.
- In het ‘Verrijkt Beleidskader Welzijn’ eerder dit jaar de strategische keuze is gemaakt weer in te zetten op het versterken van de sociale basis;
- De openbare bibliotheken in onze gemeente – ondergebracht bij de Zoomerij – een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van basisvaardigheden van inwoners (taal, rekenen, schrijven, digitale vaardigheden), en daarmee invulling geven aan de vijf wettelijke kernfuncties van de bibliotheek;
- Kinderen en jongeren via de bibliotheek laagdrempelig toegang hebben tot kinder- en jongerenliteratuur, waarmee een bijdrage wordt geleverd aan ontwikkeling en leesplezier;
- De positieve effecten van de meicirculaire 2026 nog niet zijn opgenomen in de saldi van de perspectiefbrief en meer dan voldoende ruimte lijken te bieden voor het terugdraaien van voor de kwaliteit van onze samenleving en sociaal domein schadelijke bezuinigingen;
- Het college bij een tegenvallende septembercirculaire nog voldoende alternatieve mogelijkheden heeft om ombuigingen te realiseren, bijvoorbeeld verlaging van apparaatskosten door vermindering van de externe inhuur.

Besluit aan het raadbesluit toe te voegen:

“met dien verstande dat:

- *De bezuiniging met €70k op de exploitatiesubsidie voor de Zoomerij voor de bibliotheek structureel wordt teruggedraaid en de rijksmiddelen (dit jaar €130k) die de gemeente vanaf 2027 extra via het gemeentefonds krijgt voor de versterking van de bibliotheekfunctie structureel worden geborgd in de subsidie aan de Zoomerij;*
- *De subsidie voor de bibliotheek, vanaf volgend jaar, jaarlijks geïndexeerd wordt op basis van de CPI;*
- *De kosten van het terugdraaien van de bezuiniging, verhoging van het budget met de rijksmiddelen voor versterking van de bibliotheekfunctie en jaarlijkse indexatie van het budget worden gedekt vanuit de positieve effecten van de meicirculaire op de begrotingssaldi voor de komende jaren.*

Fractie D66

Fractie 50PLUS

Steven Marshall

André Verschoor

A4

‘Voldoende middelen begroten voor de sociale basis’

De raad in vergadering bijeen op 7 juli 2026, sprekende over de ‘Perspectiefbrief 2027-2030’,

Constaterende dat:

- In februari het ‘Verrijkt beleidskader Welzijn’ is vastgesteld, waarin uitgewerkt staat hoe de gemeente samen met inwoners, vrijwilligers en partners werkt aan verbonden gemeenschappen, met onder andere een versterkte inzet op verenigingen, buurtinitiatieven, tussen inwoners onderling en vrijwilligersorganisaties als speerpunt;
- De portefeuillehouder in de beeldvormende vergadering heeft aangegeven dat we ‘overall in de gemeente voor een goede sociale basis gaan, en in de drie kwetsbare wijken meer ondersteuning moeten bieden’;
- Vanuit de programmabegroting 2026-2029 dit jaar al €280k op het (subsidie)budget voor de sociale basis is bezuinigd, exclusief €70k bezuiniging op de bibliotheek;
- In 2027 – exclusief bezuinigingen op bibliotheek en kunst en cultuur – nog €50k extra op de sociale basis wordt bezuinigd, en vanaf 2028 het budget voor de sociale basis jaarlijks €250k lager ligt dan nu;
- Het college dit jaar de gesprekken met de partners in de samenleving af wil ronden om de ombuigingen in de sociale basis te realiseren door anders te denken en te doen.

Overwegende dat:

- Een sterke sociale basis inwoners met allerlei achtergronden de mogelijkheid biedt elkaar te ontmoeten en samen kleur te geven aan het leven in onze gemeente, en bijdraagt aan de mentale gezondheid en veerkracht van inwoners en de leefbaarheid in wijken;
- Een veerkrachtige sociale basis belangrijk is om inwoners te ondersteunen en de druk op professionele voorzieningen te verminderen, wat op termijn kostenbesparend kan werken;

- Er met 'anders denken en doen' zeker optimalisaties te bereiken zijn in de sociale basis, maar het niet voor de hand ligt dat er veel meer dan 10% bespaard kan worden zonder de sociale basis te verzwakken;
- Forse bezuinigingen aanzienlijke impact hebben op het buitengewoon waardevolle werk van vrijwilligers, verenigingen en organisaties die zich inzetten voor bestaanszekerheid, welzijn, cultuur en sport in onze samenleving;
- De positieve effecten van de meicirculaire 2026 nog niet zijn opgenomen in de saldi van de perspectiefbrief en meer dan voldoende ruimte lijken te bieden voor het terugdraaien van voor de kwaliteit van onze samenleving en sociaal domein schadelijke bezuinigingen;
- Het college bij een tegenvallende septembercirculaire nog voldoende alternatieve mogelijkheden heeft om ombuigingen te realiseren, bijvoorbeeld verlaging van apparaatskosten door vermindering van de externe inhuur.

Besluit aan het raadsbesluit toe te voegen:

“met dien verstande dat:

- *De nog te realiseren bezuinigingen op de sociale basis (exclusief kunst en cultuur en bibliotheek) – €50k in 2027 en €250k in 2028 en verder - worden geschrapt;*
- *De gesprekken met de partners in de sociale basis gericht op optimalisatie worden voortgezet, want er blijft budget nodig om de sociale basis te versterken;*
- *De kosten van het schrappen van de nog te realiseren bezuinigingen op de sociale basis worden gedekt vanuit de positieve effecten van de meicirculaire op de begrotingssaldi voor de komende jaren.*

Fractie D66

Steven Marshall

A5

PM-post dierenwelzijn in het financieel kader Perspectiefbrief 2027-2030

De raad van de gemeente Rheden, in vergadering bijeen op 7 juli 2026, sprekende over de Perspectiefbrief 2027 – 2030,

Constaterende dat:

- de meicirculaire 2026 leidt tot een voordelige bijstelling van het financieel meerjarig perspectief;
- deze extra ruimte nog niet volledig is toebedeeld;
- dierenwelzijn op dit moment geen aparte plek heeft in het financieel kader van de gemeente;
- de gemeente wettelijke taken uitvoert op het gebied van dierenwelzijn, zoals de opvang van zwerfdieren en de zorg voor gewonde wilde dieren, zonder dat deze uitgaven centraal zijn belegd;

Overwegende dat:

- het coalitieakkoord zelf de werkwijze hanteert om voor onderwerpen waarvan de omvang nog niet vaststaat een stelpost op te nemen, zonder dat daar al een concreet bedrag aan hangt;
- dit amendement aansluit bij een werkwijze die het college al toepast;
- een pm-post geen concreet bedrag vastlegt, maar wel de toezegging dat er in de begroting 2027 ruimte voor dierenwelzijn wordt gereserveerd;
- de precieze hoogte van het bedrag bij de programmabegroting 2027 wordt bepaald, op basis van de dan beschikbare cijfers.

Besluit aan het raadsbesluit een beslispunt toe te voegen:

- de Perspectiefbrief 2027-2030, tabel 2 pagina 17 aan te vullen met een pm-post dierenwelzijn in het financieel meerjarig perspectief.

Partij voor de Dieren

Niek Brunninkhuis

Samen kom je verder

De gemeenteraad, bijeen op 7 juli 2026 voor de behandeling van de perspectiefbrief

Constaterende dat:

- Het coalitie akkoord ruim 100 keer het woord samen en samenwerking noemt;
- Het de verwachting is dat het college het coalitieakkoord wil overnemen in haar beleid;
- De perspectiefbrief een voorbereiding is op de begrotingsbehandeling;
- Het college komende periode aan de slag gaat met ideeën voor de begroting;
- Er voor de ideeën van de coalitie een stelpost in de perspectiefbrief is opgenomen;

Overwegende dat:

- Voorkomen kan worden dat er tijdens de begrotingsbehandeling wordt terugverwezen naar de perspectiefbrief;
- Een stelpost voor voorstellen met brede steun van de raad, invulling kan geven aan het gevoel van samen;
- Met dit brede amendement veel micro-amendementen kunnen worden voorkomen.
- Dekking van dit bedrag kan worden gevonden in de extra OZB bijdrage van de 138 opgeleverde woningen in Park Nieuw Velp vanaf januari 2027, in de niet begrote opbrengsten van de Treasury in 2026, uit het positieve resultaat van de meicirculaire en uit creatieve ideeën tijdens de begrotingsweek van college en ambtenaren.

Besluit:

in de tabel 2 op pagina 17 onderaan een regel toe te voegen met vanaf 2027 een jaarlijks bedrag van EUR 250.000 met als titel 'Stelpost strategische raadsagenda' in de begroting, naast de stelpost uit het coalitieakkoord.

50PLUS

D66

André Verschoor

Steven Marshall

Beter een goed loket dichtbij dan een raadhuis ver weg

De gemeenteraad, bijeen op 7 juli 2026 voor de behandeling van de perspectiefbrief

Constaterende dat:

- De laatste decentrale balievoorziening voor aanvragen van burgerzakenproducten in Dieren per 10 juli is gesloten;
- Een aanvraag voor- en het ophalen van een paspoort een inwoner € 11 per persoon aan buskaartjes kan kosten;
- Oudere inwoners met een auto soms elke vijf jaar hun rijbewijs moeten verlengen;
- De perspectiefbrief een voorbereiding is op de begrotingsbehandeling;

Overwegende dat:

- Een goede dienstverlening altijd uit moet gaan van de behoefte van inwoners, niet van de dienstverlenende organisatie;
- oudere inwoners en minder validen uit de gemeente Rheden erg verlangen naar een loket in Velp en in Dieren dat eenmaal per week open is voor het aanvragen en ophalen van officiële documenten;
- een tafel in bibliotheek en buurthuizen dit gemis niet kan opheffen;
- dekking (structureel) voor het terugbrengen van deze dienstverlening kan worden gevonden in de extra OZB bijdrage van de 138 opgeleverde woningen in Velp-Zuid vanaf januari 2027, in de niet begrote opbrengsten van de Treasury vanaf 2026
- dekking (incidenteel) voor eenmalige investeringen kan worden gevonden in de opbrengst van de Connectie uit 2025 en uit de meevallende mei circulaire.
- Het college tijdens de begrotingsweek met het ambtelijk apparaat nog meer creatieve dekkingsvoorstellen kan voorbereiden

Besluit:

in de tabel 2 op pagina 17 van de perspectiefbrief vanaf 2027 een structureel bedrag toe te voegen van EUR 150.000 aan programma 3 - bestuur en organisatie - voor het organiseren van een wekelijks burgerzakenproducten-loket in Velp en een wekelijks burgerzakenproducten-loket in Dieren.

André Verschoor

A8

Trottoir-APK

De gemeenteraad, bijeen op 7 juli 2026 voor de behandeling van de perspectiefbrief

Constaterende dat:

- De gemeente Rheden zo'n 26 wijken en buurten heeft;
- De computer app Fixi voor niet-digitale inwoners een te grote drempel is om hindernissen op straat te melden;
- Inwoners te weinig gehoor krijgen als ze hierover bellen met het gemeentehuis (en weer worden doorverwezen naar Fixi);
- De beantwoording van de schriftelijke vragen van Burgerbelangen "Een idee is om eerst wat gesprekken te voeren met inwoners die ontevreden zijn zodat een beeld kan worden verkregen van de ontevredenheid en wij kunnen aangeven wat we hebben gedaan" het beeld oproepen dat het college nog niet van plan is er voortvarend mee aan de slag te gaan;
- Politieke partijen en ambtenaren te weinig zichtbaar zijn in de wijken;
- De perspectiefbrief een voorbereiding is op de begrotingsbehandeling;

Overwegende dat:

- Er in diverse wijken al vrijwilligers actief zijn om de wijk schoon en veilig te houden;
- Het goed zou zijn als raad, ambtenaren, college en vrijwilligers samen met de wijkbewoners samen werken aan de leefbaarheid;
- Het maken van een wijk APK (stapel A4 met daarop algemene en concrete problemen en oplossingen voor dagelijkse hindernissen die inwoners tegenkomen in hun wijk) helpt bij het prioriteren van het (wegen)onderhoud;
- Het bezoeken van en rondlopen in 7 wijken per jaar weinig kost;
- Dekking van dit initiatief kan worden gevonden in het overschot van de gemeenschappelijke regeling de Connectie uit 2025, uit de reguliere controles van de wijken in programma leefomgeving en/of uit minder rentekosten door de toevoeging van 6 miljoen Euro aan de algemene reserve) en/of uit de meevallende meicirculaire
- Het college komende periode in de begrotingsweek aan de slag gaat met het bedenken van dekking voor diverse voorstellen;

Besluit:

in de tabel 2 op pagina 17 van de perspectiefnota voor de jaren 2027 t/m 2030 jaarlijks een bedrag op te nemen van EUR 4.500 per jaar voor het financieel ondersteunen van een wijk-APK.

50PLUS

André Verschoor

Goedkope cultuur voorkomt dure jeugdzorg

De gemeenteraad, bijeen op 7 juli 2026 voor de behandeling van de perspectiefbrief

Constaterende dat:

- Rheden bovengemiddeld geld uitgeeft aan jeugdzorg;
- Rheden bovengemiddeld weinig geld uitgeeft aan cultuur;
- De perspectiefbrief een voorbereiding is op de begrotingsbehandeling;
- Het college komende periode aan de slag gaat met ideeën voor de begroting.

Overwegende dat:

- door opleiding en opvoeding onze jeugd meer zelfverzekerd wordt;
- Activiteiten als rap-wedstrijden, graffiti-exposities en schoolband-competities de jeugd samenbrengt en ‘van de straat houdt’;
- Dekking van dit initiatief wordt gevonden in het overschot van de gemeenschappelijke regeling de Connectie uit 2025, en/of uit minder rentekosten door de toevoeging van 6 miljoen Euro aan de algemene reserve, uit de meevallende meicirculaire of uit andre creatieve ideeën van het college tijdens de komende begrotingsweek;

Besluit:

in de tabel 2 op pagina 17 van de perspectiefnota voor de jaren 2027 t/m 2030 jaarlijks een bedrag op te nemen van EUR 60.000 voor de Zoomerij en Studio26 om extra culturele activiteiten voor jeugd te organiseren.

50PLUS

André Verschoor

M1

Aandacht voor de Wereld Suicide Preventie Week van 7 tot 13 september 2026

De raad van de gemeente Rheden, in vergadering bijeen op 7 juli 2026,

Constaterende dat:

- jaarlijks wereldwijd aandacht wordt besteed aan de Wereld Suicidepreventieweek (<https://wspw.nl/>);
- suicide een groot maatschappelijk en persoonlijk probleem is dat ook inwoners van onze gemeente raakt;
- het bespreekbaar maken van mentale gezondheid en suicidale gedachten helpt om taboes te doorbreken en mensen sneller naar passende hulp te leiden;
- per 1 januari 2026 de Wet integrale suicidepreventie in werking is getreden, waarmee gemeenten een inspanningsverplichting hebben op het gebied van suicidepreventie;
- in Nederland in 2024 1.849 mensen door zelfdoding zijn overleden en naar schatting 40.000 mensen een suicidepoging deden.

Overwegende dat:

- preventie begint bij bewustwording, het herkennen van signalen en het weten waar hulp te vinden is;
- de gemeente een rol heeft in het ondersteunen van (kwetsbare) inwoners en het versterken van sociale samenhang en welzijn;
- samenwerking met lokale organisaties, zorginstellingen, vrijwilligersinitiatieven en geloofsgemeenschappen hierbij van grote waarde is;
- deze motie aansluit bij de gemeentelijke inzet op preventie, vroegsignalering en samenwerking met maatschappelijke partners, zoals verwoord in het coalitieakkoord.

Verzoekt het college:

1. dit jaar invulling te geven aan de Wereld Suïcidepreventieweek, waar mogelijk met inzet van bestaande communicatiekanalen, bestaande samenwerkingen en binnen de beschikbare middelen;
2. lokale partners, zoals huisartsen, welzijnsorganisaties, scholen, sportverenigingen, jongerenwerk, vrijwilligersorganisaties en **geloofsgemeenschappen**, uit te nodigen om activiteiten of informatievoorziening te organiseren;
3. actief te verwijzen naar beschikbare hulp, zoals 113 Zelfmoordpreventie;
4. de raad uiterlijk voor 1 januari 2027 te informeren over de uitgevoerde activiteiten en de resultaten.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie Burgerbelangen	Fractie PRO	Fractie VVD	Fractie D66
Kevin Vos	Alma Frederiks	Veroniek Pieper	Daan Appels

Fractie VPR	Fractie CDA	Fractie PvdD	Fractie 50PLUS
Theo Kooijmans	Nienke Overvliet	Niek Brunninkhuis	André Verschoor

Fractie Volt	Fractie CU
Machiel Wetselaar	Simon de Ridder

M2

Dichter bij Rheden

De raad van de gemeente Rheden, bijeen op 7 juli 2026, ter behandeling van de Perspectiefbrief 2027,

Constateernde dat:

- de gemeenteraad de cultuurvisie 'Cultuuromslag: Kracht van de Verbeelding' heeft vastgesteld;
- deze cultuurvisie inzet op de verbindende kracht van kunst en cultuur en ruimte wil bieden aan creativiteit, ontmoeting en maatschappelijke betrokkenheid;
- in veel Nederlandse gemeenten met succes een stads- of dorpsdichter actief is, die met poëzie en verhalen inwoners verbindt en betekenis geeft aan bijzondere gebeurtenissen en maatschappelijke ontwikkelingen.

Overwegende dat:

- Rheden beschikt over een rijke culturele, historische en landschappelijke identiteit, verspreid over zeven dorpen, die uitnodigt tot het vertellen van verhalen;
- een Dorpsdichter op een laagdrempelige manier kan bijdragen aan de uitvoering van de cultuurvisie en inwoners kan betrekken bij kunst en cultuur;
- een dorpsdichter kan samenwerken met scholen, culturele organisaties, erfgoedorganisaties, evenementen en maatschappelijke initiatieven, waardoor cultuur zichtbaar en toegankelijk wordt voor een breed publiek;
- De Zoomerij als culturele en maatschappelijke organisatie een logische partner is om een dergelijke voorziening vorm te geven.

Verzoekt het college:

1. te onderzoeken hoe een Dorpsdichter kan worden ingesteld als onderdeel van de uitvoering van de cultuurvisie *Cultuuromslag: Kracht van de Verbeelding*;
2. daarbij nadrukkelijk de samenwerking met De Zoomerij en andere culturele partners te betrekken;
3. de gemeenteraad uiterlijk bij de Begroting 2027 een voorstel voor te leggen voor de inrichting, uitvoering en de eventuele financiële consequenties van een Dorpsdichter van Rheden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie PRO

Fractie 50PLUS

Fractie VPR

Lisette van Eechoud

André Verschoor

Theo Kooijmans

M3**Jong geleerd, goed bestuurd**

De raad van de gemeente Rheden, bijeen op 7 juli 2026, ter behandeling van de Perspectiefbrief 2027,

Constaterende dat:

- de gemeente Rheden veel waarde hecht aan participatie en burgerschap;
- de gemeente geen kinderburgemeester of kindergemeenteraad kent;

Overwegende dat:

- kinderen vaak met verrassende en praktische ideeën komen om hun leefomgeving mooier, veiliger en leuker te maken;
- het belangrijk is dat kinderen niet alleen leren over democratie, maar hier ook daadwerkelijk aan bijdragen;
- ook kinderen in kwetsbare wijken verdienen gelijke kansen om hun eigen wijk vorm te geven;
- de gemeenteraad uiteindelijk het democratisch gelegitimeerde orgaan is om over gemeentelijke uitgaven te besluiten.

Verzoekt het college:

1. een voorstel uit te werken voor een Rhedense Kinderbegroting waarbinnen kinderen in de basisschoolleeftijd uit kwetsbare wijken jaarlijks voorstellen kunnen indienen voor en stemmen op verbetering van hun dorp of wijk;
2. In de uitwerking aandacht te besteden aan:
 - een laagdrempelige manier waarop kinderen uit kwetsbare wijken in onze gemeente ideeën kunnen indienen
 - een vorm waarin die kinderen zelf over de voorliggende voorstellen kunnen stemmen, eventueel via bestaande participatiekanalen;
 - een evenwichtige deelname van kinderen uit alle dorpen, met bijzondere aandacht voor kinderen in kwetsbare wijken;
 - de wijze waarop voorstellen worden beoordeeld, getoetst op haalbaarheid en uitvoerbaarheid en hoe de gemeenteraad daarbij op een passende manier wordt betrokken;
3. de hiervoor benodigde financiële middelen en de organisatorische uitwerking op te nemen in de Begroting 2027.

En gaat over tot de orde van de dag.

Tessa van Prooijen

Kevin Vos

André Verschoor

‘Jeugdoverlast structureel tegengaan met een structurele aanpak’

De raad in vergadering bijeen op 7 juli 2026, sprekende over de ‘Perspectiefbrief 2027-2030’,

Constaterende dat:

- De gemeente de rest van 2026 straatcoaches inzet omdat groepen jeugd structurele overlast veroorzaken in het centrum van Dieren en bepaalde delen van Velp;
- De gemeente in de kernen Dieren en Velp te maken heeft met ‘grootstedelijke problematiek’ in bepaalde wijken en er sprake is van enkele jongeren die dreigen te ‘ontsporen’;
- Politie en boa’s overbelast zijn en onvoldoende in staat zijn geweest hiertegen op te treden;
- Binnen de gemeenteraad daarom breed begrip is voor deze inzet;
- De inzet van de straatcoaches dit jaar €176.000,- kost, en er nog geen aanpak of budget is voor de inzet van straatcoaches of het anderszins tegengaan van jeugdoverlast volgend jaar.

Overwegende dat:

- De gemeente met de inzet van straatcoaches hopelijk grip krijgt op de overlast, maar het probleem op de lange termijn daarmee nog niet wordt opgelost;
- Met het krijgen van grip op de situatie het moment aanbreekt om een preventieve aanpak voor de nabije en verdere toekomst handen en voeten te geven;
- Aantrekkelijke ontmoetingsplekken voor jongeren (JOP's), jongerencentra, de mogelijkheden van sport en cultuur en het betrekken van de jeugd zelf bij het ontwikkelen van op hen gericht aanbod bijdragen aan het voorkomen van jeugdoverlast, vernielingen, criminaliteit en zorgsituaties, en het ook ‘gewoon’ leuker/interessanter maakt voor jongeren om in onze gemeente te wonen.

Roept het college op om:

- In samenwerking met de relevante partners (o.a. jongerenwerk/de welzijnsorganisatie, de straatcoaches, onderwijs, sportclubs, de Zoomerij en politie en boa’s) een preventief programma voor te bereiden dat jeugdoverlast in de gemeente helpt te voorkomen in plaats van te genezen.
- Hiertoe een deel van de financiële ruimte te benutten die ontstaat door de al aanwezige inzet op het ombuigen van maatwerkvoorzieningen voor jeugdzorg en de effectievere inzet van zorg en ondersteuning;
- Het preventieve programma voor het eind van het jaar aan de raad te presenteren.

Fractie D66

Daan Appels

‘Meer aandacht voor digitale inclusie’

De raad in vergadering bijeen op 7 juli 2026, sprekende over de ‘Perspectiefbrief 2027-2030’,

Constaterende dat:

- de gemeente Rheden in januari 2026 een dienstverleningsvisie en agenda heeft vastgesteld, maar digitale inclusie daarin niet expliciet is benoemd.
- steeds meer gemeentelijke diensten, maatschappelijke voorzieningen en dagelijkse activiteiten via digitale kanalen aangeboden worden;
- een groeiende groep inwoners moeite heeft met het gebruik van digitale middelen of het begrijpen van digitale informatie;
- digitale uitsluiting leidt tot verminderde zelfredzaamheid, lagere participatie en ongelijkheid in toegang tot zorg, ondersteuning en gemeentelijke dienstverlening;
- landelijke programma’s zoals het Programma Digitale Inclusie en initiatieven van bibliotheken en maatschappelijke partners concrete handvatten bieden om digitale inclusie lokaal te versterken;

Overwegende dat:

- gemeente Rheden inzet op een samenleving waarin iedereen mee kan doen;
- digitale inclusie een noodzakelijke voorwaarde is voor gelijke kansen, toegankelijkheid en moderne dienstverlening;
- het versterken van digitale basisvaardigheden bijdraagt aan preventie, zelfredzaamheid en het verminderen van hulpvragen;
- samenwerking met partners zoals de Bibliotheek, welzijnsorganisaties, onderwijs en lokale ondernemers essentieel is om digitale inclusie duurzaam te borgen.

Roept het college op om:

- Inzet op het vergroten van digitale inclusie explicieter als doel op te nemen in de programmabegroting 2027-2030;
- Op zoek te gaan naar de eventuele extra middelen die voor deze inzet nodig zijn;
- Aandacht te hebben voor digitale inclusie bij alle relevante beleidsontwikkelingen, waaronder armoedebeleid, participatie, jeugdbeleid, seniorenbeleid en dienstverlening.

Fractie D66

Anne-Fré Vollema

‘Inzicht in de gemeentelijke apparaatskosten’

De raad in vergadering bijeen op 7 juli 2026, sprekende over de ‘Perspectiefbrief 2027-2030’,

Constaterende dat:

- ‘Werken aan een slanke en wendbare organisatie’ een van de vliegwielën is die ‘leidraad zijn voor ons handelen’;
- Het coalitieakkoord de uitspraak bevat dat ‘we een organisatie willen die deskundig, betrouwbaar, slagvaardig en flexibel is’, maar ook dat ‘we veranderingen in rollen en functies waar mogelijk opvangen binnen de bestaande organisatie en beschikbare middelen’.
- De gemeente de afgelopen jaren geen integrale benchmark meer heeft laten uitvoeren van haar apparaatskosten¹.

Overwegende dat:

- De gemeente al in 2024 besloten heeft in te zetten op het realiseren van ombuigingen door o.a. een ‘herijking balans formatie en bezetting’, de transformatie van het sociaal domein en ‘efficiëntere inzet van verschillende disciplines bedrijfsvoering’;
- Aan deze ombuigingen, alsmede aan de keuze om géén besparingsdoelstelling te koppelen aan de beoogde verlaging van externe inhuur, geen inzichten uit een integrale benchmark ten grondslag liggen;
- Het daarmee onduidelijk is of de ingezette veranderingen marktconforme apparaatskosten voor alle domeinen van de gemeente opleveren;
- Een integrale benchmark van de apparaatskosten zeer bruikbare inzichten kan opleveren over waar binnen de ambtelijke organisatie slimmer, efficiënter of gericht gewerkt kan worden, of de gemeente juist minder dan gemiddeld aan haar dienstverlening besteedt;
- De inzichten uit een integrale benchmark bijzonder nuttig zijn bij het voorbereiden van (de strategische personeelsplanning voor) de ‘fusieorganisatie’;
- Inzicht in de marktconformiteit van de gemeentelijke apparaatskosten essentieel is om formatieve afwegingen te maken;
- Het transitiebudget sociaal domein op dit moment hoger is dan de kosten die voor deze transitie worden gemaakt (getuige het feit dat het transitiebudget dit jaar ook wordt besteed aan de inzet van straatcoaches) en de inzichten uit de integrale benchmark mede kunnen bijdragen aan de transitie van het sociaal domein.

Roept het college op om:

- Vóór de voorbereidingen van de kadernota 2028-2031 een integrale benchmark uit te laten voeren van de apparaatskosten van onze gemeentelijke organisatie;
- Met gemeente Brummen af te stemmen in hoeverre hierin samen opgetrokken kan worden;
- De kosten van de benchmark (voor omvang gemeente Rheden ca. €35k incidenteel) te dekken vanuit het transitiebudget voor het sociaal domein.

Fractie D66

Fractie 50PLUS

Steven Marshall

André Verschoor

¹ Gemeente Rheden heeft volgens onze informatie de afgelopen jaren alleen incidenteel deelgenomen aan ‘Vensters van Bedrijfsvoering’, een benchmarkplatformproduct van ICTU. Dit product is gericht op het benchmarken van de inzet en kosten voor bedrijfsvoering en geen integraal benchmarkproduct.

‘Versterking informatiefunctie beter onderbouwd’

De raad in vergadering bijeen op 7 juli 2026, sprekende over de ‘Perspectiefbrief 2027-2030’,

Constaterende dat:

- Digitalisering en informatievoorziening in toenemende mate randvoorwaardelijk worden voor goede sturing, uitvoering en verantwoording;
- De informatiefunctie volgens het college daarom aandacht vraagt, waarbij ‘de grens is bereikt wat met de huidige aanpak en voorzieningen mogelijk is’;
- Het college daarom voornemens is om in 2027 ‘de nadruk te leggen op het structureel anders, moderner en beter inrichten en borgen van de informatiefunctie binnen de reguliere bedrijfsvoering’;
- Het coalitieakkoord daar € 1,5 miljoen voor uittrekt (2027: €100k, 2028: €300k, 2029: €500k, 2030: €600k);
- De Perspectiefbrief noch het coalitieakkoord een duidelijke onderbouwing geeft van de aanpak en noodzaak van deze hoge investering, anders dan de zinnen *‘Dit is nodig om betrouwbaar te kunnen blijven werken met data en informatie, wet- en regelgeving goed toe te passen en bestuurlijke besluitvorming te ondersteunen. Daarnaast is het essentieel om jonge en kundige Informatieprofessionals aan de gemeente te kunnen blijven binden’*.

Overwegende dat:

- Van een bedrijfsvoeringsfunctie binnen een middelgrote gemeente verwacht mag worden dat het met haar normale formatie al opgewassen is om continu te werken aan kwaliteitsverbetering en doorontwikkeling die nodig is om haar interne dienstverlening op peil te houden;
- Omdat er veel gemeenten, zijn met vergelijkbare taken, een middelgrote gemeente het wiel niet hoeft uit te vinden en doorgaans prima kan leunen op gemeentelijke standaarden;
- Gemeente Rheden onder andere op het vlak van informatisering en ICT samenwerkt met gemeente Arnhem;
- Gemeente Rheden voornemens is te fuseren met gemeente Brummen;
- Er verschillende initiatieven zijn van gemeenten om gezamenlijk oplossingen en best practices te ontwikkelen, zoals programma ‘Common Ground’ van de VNG;
- € 1,5 miljoen euro op onze schaal erg veel geld is, en je een euro ten bate van de inwoner maar één keer kunt uitgeven;
- Het, gelet op bovenstaande, onduidelijk is wat het met de versterking op te lossen probleem is, hoe de beoogde aanpak van de versterking eruitziet, hoe de gemeente vanuit standaarden en best practices synergievoordelen nastreeft, welke rol Arnhem en Brummen in de transformatie spelen en wat de hoogte van de gevraagde grote investering rechtvaardigt.

Roept het college op om:

- Vóór de behandeling van de programmabegroting een startnotie op te stellen waarin nut, noodzaak, aanpak en randvoorwaarden voor het versterken van de informatiefunctie worden beschreven en de benodigde investering in de informatiefunctie beter wordt onderbouwd, zodat de raad met de programmabegroting een onderbouwde beslissing kan nemen over het toekennen van budget hiervoor.

Fractie D66

Steven Marshall

M8

Tijd voor een eerlijk einde aan de hondenbelasting

De gemeenteraad van Rheden, in vergadering bijeen op 7 juli 2027 sprekende over de
Perspectiefbrief 2027-2030

Constaterende dat:

- de gemeenteraad op 9 november 2021 unaniem heeft besloten dat de hondenbelasting uitsluitend nog kostendekkend dient te zijn voor uitgaven die rechtstreeks verband houden met hondenbezit (zie bijlage);
- de gemeente sinds 2023 echter jaarlijks ruim tweemaal zoveel hondenbelasting heeft geïnd als nodig was voor deze kosten, waardoor de belasting opnieuw als algemene inkomstenbron is gebruikt;
- de coalitie voornemens is de hondenbelasting per 2029 af te schaffen en dat deze door de gemeentelijke herindeling uiterlijk in 2030 toch zal verdwijnen vanwege de harmonisatie met de gemeente Brummen, waar geen hondenbelasting wordt geheven;
- vrijwel alle omliggende gemeenten inclusief Brummen de hondenbelasting reeds hebben afgeschaft.

Overwegende dat:

- de hondenbelasting een historische belasting is die haar oorspronkelijke doel al lang heeft verloren;
- uitsluitend hondenbezitters worden belast, terwijl bezitters van andere huisdieren geen vergelijkbare belasting betalen;
- honden een belangrijke maatschappelijke waarde hebben doordat zij bijdragen aan het bestrijden van eenzaamheid, het bevorderen van de lichamelijke en psychische gezondheid en het versterken van sociale contacten;
- heffing, inning, controle en bezwaarprocedures uitvoeringskosten met zich meebrengen en gemeentelijke capaciteit vragen die effectiever kan worden ingezet voor handhaving van de opruimplicht en het beheer van de openbare ruimte;
- het moeilijk uitlegbaar is dat inwoners nog twee jaar een belasting moeten betalen waarvan zowel de raad als het college al hebben uitgesproken dat deze op korte termijn zal verdwijnen;
- hondenbezitters de afgelopen jaren al ruimschoots meer hebben bijgedragen dan noodzakelijk was om de kosten van hondenvoorzieningen te dekken en daarmee de kosten voor de jaren 2027-2030 eigenlijk al vooruit betaald hebben ;
- volledige afschaffing van de hondenbelasting daarom niet alleen een logische, maar ook een rechtvaardige afronding vormt van de koers die de raad in 2021 unaniem heeft ingezet;

Verzoekt het college:

1. Bij de Programmabegroting 2027-2030 een voorstel te doen tot afschaffing van de hondenbelasting en intrekking van de Verordening Hondenbelasting met ingang van 1 januari 2027;
2. de financiële gevolgen te dekken uit de beschikbare begrotingsruimte, mede gelet op het sterk verbeterde meerjarige financiële perspectief en de reeds gereserveerde middelen voor afschaffing van de hondenbelasting vanaf 2029.

En gaat over tot de orde van de dag.

Volkspartij Politiek Rheden

Fractie 50PLUS

Theo Kooijmans

André Verschoor

Amendement 'AFSCHAFFEN DEEL VAN DE HONDENBELASTING'

De gemeenteraad van Rheden, in vergadering bijeen op dinsdag 9 november 2021, sprekend over de Programmabegroting 2022,

Overwegende dat:

- de hondenbelasting stamt uit de tijd dat honden nog gebruikt werden als transportmiddel;
- voor andere huisdieren geen extra belasting hoeft te worden betaald;
- inmiddels zo'n 50% van de Nederlandse gemeentes de hondenbelasting heeft afgeschaft;
- in onze buurgemeenten Brummen, Arnhem, Rozendaal en Bronckhorst de hondenbelasting eerder al is afgeschaft;
- uit een memo van het college van najaar 2018 blijkt dat zo'n 57% (115.500 euro) van de lokale inkomsten ingezet wordt voor 'uitgaven gerelateerd aan hondenbezit'
- uit ditzelfde memo blijkt dat zo'n 43% (86.000 euro) van de inkomsten naar de algemene middelen gaat

besluit de tekst op pag.72 van de Programmabegroting 2022 als volgt aan te vullen:

- a. 'Per 1 januari 2023 worden de tarieven van de hondenbelasting kostendekkend om de uitgaven gerelateerd aan hondenbezit te kunnen betalen en de Verordening Hondenbelasting wordt dienovereenkomstig aangepast;
- b. Vanaf 2023 worden de mindere opbrengsten in de begroting opgenomen.

De Steeg, 9 november 2021

Namens de fractie van de SP,

Lyan van Vliet

RAADSVERGADERING

09 NOV. 2021

Unaniem

aangenomen

No.

M9

Onderzoek en mogelijk invoering verblijfsbelasting arbeidsmigranten

De raad in vergadering bijeen op 7 juli 2026, sprekende over de 'Perspectiefbrief 2027-2030,

Constateerend dat:

- in de gemeente Rheden arbeidsmigranten verblijven die niet als ingezetene in de Basisregistratie Personen (BRP) zijn ingeschreven;
- de gemeente slechts beperkt zicht heeft op het werkelijke aantal arbeidsmigranten, hun verblijfsduur en de wijze waarop zij zijn gehuisvest;
- arbeidsmigranten tijdens hun verblijf gebruikmaken van gemeentelijke voorzieningen, infrastructuur en openbare ruimte;
- personen die niet als ingezetene in de BRP van de gemeente Rheden zijn ingeschreven niet op dezelfde wijze bijdragen aan de gemeentelijke inkomsten als inwoners die wel in de gemeente staan ingeschreven;

Overwegende dat:

- het redelijk is te onderzoeken of personen die gedurende kortere of langere tijd in Rheden verblijven en gebruikmaken van gemeentelijke voorzieningen, via een verblijfsbelasting kunnen bijdragen aan de daarmee samenhangende gemeentelijke kosten;
- de huidige toeristenbelasting mogelijk aanknopingspunten biedt om belasting te heffen voor het verblijf van arbeidsmigranten die niet in de BRP zijn ingeschreven;
- ook andere gemeenten te maken hebben met de vraag hoe arbeidsmigranten en andere niet-ingezetenen kunnen bijdragen aan de kosten van gemeentelijke voorzieningen en zijn overgegaan op het heffen van verblijfsbelasting voor arbeidsmigranten;
- invoering van een verblijfsbelasting leidt tot een eerlijkere verdeling van de kosten voor alle inwoners;
- invoering van een verblijfsbelasting een stimulans voor arbeidsmigranten is om zich in te schrijven in de Basisregistratie Personen met alle voordelen van dien voor zowel de arbeidsmigrant als de gemeenschap;
- invoering of toepassing van een verblijfsbelasting juridisch uitvoerbaar, handhaafbaar en doelmatig moet zijn;

Verzoekt het college:

1. te onderzoeken welke juridische en fiscale mogelijkheden de gemeente Rheden heeft om verblijfsbelasting te heffen voor het verblijf van arbeidsmigranten die niet als ingezetene in de BRP van de gemeente Rheden zijn ingeschreven;
2. daarbij te onderzoeken of deze belasting kan worden geheven door toepassing of aanpassing van de bestaande Verordening toeristenbelasting, dan wel dat hiervoor andere gemeentelijke regelgeving noodzakelijk is;
3. inzichtelijk te maken welke financiële opbrengsten, uitvoeringskosten en handhavingsmogelijkheden met het heffen van verblijfsbelasting zijn gemoeid;
4. de gemeenteraad uiterlijk vóór de behandeling van de Programmabegroting 2027 over de uitkomsten van het onderzoek te informeren en, indien invoering juridisch en praktisch mogelijk is, met een voorstel voor invoering van verblijfsbelasting te komen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Volkspartij Politiek Rheden

Theo Kooijmans

Deelname aan de Nationale Klimaatweek in samenwerking met Brummen

De raad van de gemeente Rheden, in vergadering bijeen op 7 juli 2026, sprekende over de Perspectiefbrief 2027,

Constaterende dat:

- de Perspectiefbrief spreekt over het ruimte bieden aan klimaat, energietransitie en duurzaamheid en de gemeente zich in 2027 wil blijven inzetten om met de vele vrijwilligers de biodiversiteit te versterken, de gemeente te vergroenen en klimaatbestendig te maken;
- de Nationale Klimaatweek jaarlijks inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheden stimuleert om gezamenlijk werk te maken van duurzaamheid en klimaatbewustzijn;
- gemeenten een belangrijke voorbeeldfunctie vervullen bij het bevorderen van duurzaam gedrag en het ondersteunen van lokale initiatieven;
- de gemeenten Rheden en Brummen beiden al deelnemen aan de jaarlijkse Nationale Klimaatweek, die dit jaar plaatsvindt van 2 t/m 8 november.

Overwegende dat:

- deelname aan de Nationale Klimaatweek een laagdrempelige manier is om inwoners, scholen, verenigingen en ondernemers actief te betrekken bij de energietransitie en verduurzaming;
- gezamenlijke activiteiten met de gemeente Brummen bijdragen aan het versterken van de samenwerking tussen beide gemeenten en aan een gezamenlijke identiteit richting de toekomstige fusiegemeente;
- het afstemmen van activiteiten efficiënt is, kennisuitwisseling bevordert en de zichtbaarheid van duurzaamheidsinitiatieven in beide gemeenten vergroot;
- een gezamenlijke programmering inwoners van beide gemeenten al vóór de fusie met elkaar in contact kan brengen rondom een gedeeld maatschappelijk thema.

Verzoekt het college:

1. actief aansluiting te zoeken bij de plannen, activiteiten en communicatie van de gemeente Brummen voor de Nationale Klimaatweek 2026;
2. waar mogelijk al een complementair programma met Brummen op te stellen;
3. de gemeenteraad uiterlijk voor 15 oktober 2026 te informeren over de voorgenomen invulling van de Klimaatweek en de wijze waarop hierin met Brummen wordt samengewerkt;
4. voor de invulling van de Nationale Klimaatweek 2027 al aan de voorkant samen op te trekken met de gemeente Brummen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie CDA

Fractie 50PLUS

Nienke Overvliet

André Verschoor

M11

Dierenwelzijn als thema in de programmabegroting

De raad van de gemeente Rheden, in vergadering bijeen op 7 juli 2026, sprekende over de Perspectiefbrief 2027 – 2030,

constaterende dat:

- de gemeente in 2025 een bedrag van 60.000 euro heeft bijgedragen aan de opvang van zwerfdieren via Stichting Dierentehuis Arnhem en Omstreken, zonder dat dit bedrag als aparte post herkenbaar is in de begroting;
- er wel gemeentelijke uitgaven zijn aan onder andere de opvang van zwerfdieren en de zorg voor gewonde wilde dieren, zonder dat deze apart zichtbaar zijn in de begroting;
- dierenwelzijn nergens als eigen onderdeel terug te vinden is in de huidige planning- en controldocumenten;

overwegende dat:

- de gemeente Rheden op dit moment geen samenhangend beleid voert op het gebied van dierenwelzijn;
- er wel gemeentelijke uitgaven zijn aan onder andere de opvang van zwerfdieren en de zorg voor in het wild levende dieren, zonder dat deze centraal zijn belegd;
- de programmabegroting 2027 het eerstvolgende moment is waarop doelen, resultaten en middelen per thema worden vastgelegd;
- dierenwelzijn daarin nu geen eigen plek heeft;

verzoekt het college om:

- dierenwelzijn als apart onderdeel op te nemen in de programmabegroting 2027, met eigen doelen en indicatoren.

en gaat over tot de orde van de dag.

Partij voor de Dieren

Niek Brunninkhuis

M12

Dierenwelzijn beleggen bij een wethouder

De raad van de gemeente Rheden, in vergadering bijeen op 7 juli 2026.

constaterende dat:

- het project Rozendaalse Veld is stilgelegd doordat bij de voorbereidende werkzaamheden onvoldoende rekening is gehouden met beschermde diersoorten;
- wat een verlies van een subsidie als gevolg had;
- de gemeente de komende jaren meerdere omvangrijke gebiedsontwikkelingen uitvoert;
- de gemeente al wettelijke taken uitvoert op het gebied van dierenwelzijn, zoals de opvang van zwerfdieren en de zorg voor gewonde wilde dieren;
- de antwoorden op de schriftelijke vragen van de Partij voor de Dieren over de vissteigers in Spankeren, eveneens een dierenwelzijnsonderwerp, de wettelijke termijn van dertig dagen inmiddels ruim overschrijden;
- er op dit moment geen enkele wethouder verantwoordelijk is voor dierenwelzijn;
- de Dierenbescherming in haar aanbevelingen voor gemeentelijk beleid 2026-2030 het benoemen van een verantwoordelijke wethouder noemt als een van de twee belangrijkste stappen;

overwegende dat:

- de gemeente een wettelijke zorgplicht heeft voor zwerfdieren en voor in het wild levende dieren;
- dierenwelzijn niet is opgenomen in de portefeuillevverdeling van het college;
- hierdoor onduidelijk is welke wethouder op dit onderwerp aanspreekbaar is;
- andere gemeenten dierenwelzijn wel bij een wethouder beleggen;

verzoekt het college om:

- dierenwelzijn een duidelijke plek te geven binnen de portefeuillevverdeling van het college;

en gaat over tot de orde van de dag.

Partij voor de Dieren

Niek Brunninkhuis

M13

Inwoners omhoog, ozb omlaag

De gemeenteraad, bijeen op 7 juli 2026 voor de behandeling van de perspectiefbrief

Constaterende dat:

- De perspectiefbrief een voorbereiding is op de begrotingsbehandeling;
- Het college komende periode aan de slag gaat met ideeën voor de begroting;
- We nieuwe woningen en inwoners mogen verwelkomen komende jaren;
- De OZB in de gemeente Rheden afgelopen vier jaar extreem is gestegen;
- Het coalitieakkoord geen voornemens bevat de OZB te laten dalen;
- De solvabiliteit van de gemeente Rheden gestaag groeit naar de beoogde 20%;

Overwegende dat:

- De overhead van Bestuur en Organisatie per inwoner daalt als er meer inwoners bij komen;
- De gemeente Rheden wel vaker positief afwijkt van de landelijke trend;
- De organisatie van de gemeente voldoende inventief is om een manier te bedenken geld uit te keren aan alle inwoners;
- Een fusie voor inwoners een direct tastbare beloning mag opleveren;

Draagt het college op:

Om in de begroting op te nemen dat zodra de solvabiliteit in de jaarstukken hoger is dan 20% een eventueel positief overschot op de jaarrekening in de zomer van het jaar erop uit te keren aan alle inwoners.

En gaat over tot de orde van de dag,

50PLUS

André Verschoor

M14

Uitvoeringsstrategie energie- en warmtetransitie met concrete planning

De raad van de gemeente Rheden, in vergadering bijeen op 7 juli 2026, sprekende over de Perspectiefbrief 2027,

Constaterende dat:

- De gemeente Rheden in de Perspectiefbrief 2027–2030 een ambitieuze visie heeft opgenomen op de energie- en warmtetransitie (o.a. aardgasvrije gemeente in 2040) met bijbehorende strategische opgaven;
- De coalitie in het coalitieakkoord heeft aangegeven de ambitiehorizon te willen verschuiven naar 2050;
- De werkgroep jaarrekening 2025 heldere conclusies en aanbevelingen heeft gedaan over het thema Klimaat en energietransitie;
- Deze visie momenteel nog onvoldoende is uitgewerkt in concrete tussendoelen, financiering en uitvoeringsplannen;

Overwegende dat:

- De energie- en warmtetransitie een van de grootste en meest impactvolle opgaven van de gemeente is;
- Er binnen de gemeente een professioneel team actief is op het gebied van de energie- en warmtetransitie dat momenteel veel meer doet dan uit rapportages blijkt en dit aandacht en betrokkenheid van de raad verdient;
- Het realiseren van de energietransitie vraagt om een duidelijke uitvoeringsstrategie met fasering, prioritering en bestuurlijke keuzes;
- De raad in positie moet worden gebracht om tijdig richtinggevende keuzes te maken over organisatievormen en instrumenten;

Spreekt uit dat:

- De energie- en warmtetransitie niet alleen een strategische, maar ook een uitvoeringsopgave is die vraagt om duidelijke keuzes en planning;

Verzoekt het college:

1. Een concrete uitvoeringsstrategie voor de energie- en warmtetransitie uit te werken en aan de raad voor te leggen;
2. Deze uitvoeringsstrategie in ieder geval te laten bevatten:
 - Een planning met heldere tussendoelen en mijlpalen richting 2040/2050;
 - Een prioritering van projecten en wijken (fasering);
 - Inzicht in benodigde financiering, capaciteit en organisatievorm;
3. Daarbij expliciet voorstellen uit te werken voor:
 - De inrichting van REDO (een bedrijf voor dienstverlening aan inwoners op het vlak van duurzaamheid);
 - De rol van de gemeente bij de ontwikkeling en eventuele inrichting van een (regionaal) warmtebedrijf;
 - De uitwerking van de Wet collectieve warmte (Wcw) in gemeentelijke uitvoerings- en warmteprogramma's;
4. De raad tijdig te betrekken bij richtinggevende keuzes, zodat deze kunnen worden meegenomen in de begrotings- en beleidsvorming;
5. De uitvoeringsstrategie uiterlijk in januari 2027 aan de raad voor te leggen;

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie Volt

Fractie D66

Fractie Partij voor de Dieren

Machiel Wetselaar

Anne-Fré Vollema

Niek Brunninkhuis

M15

Inzet op verwerving externe middelen energietransitie

De raad van de gemeente Rheden, in vergadering bijeen op 7 juli 2026, sprekende over de 'Perspectiefbrief 2027-2030',

Constaterende dat:

- De gemeente Rheden in de Perspectiefbrief 2027–2030 een ambitieuze visie heeft opgenomen op de energie- en warmtetransitie (o.a. aardgasvrije gemeente in 2040) met bijbehorende strategische opgaven, waarbij de coalitie in het coalitieakkoord heeft aangegeven de ambitiehorizon te willen verschuiven naar 2050;
- De werkgroep jaarrekening 2025 heldere conclusies en aanbevelingen heeft gedaan over het thema Klimaat en energietransitie;
- De energietransitie een omvangrijke en kapitaalintensieve opgave is voor de gemeente;
- Er op Europees niveau aanzienlijke subsidies en financieringsinstrumenten beschikbaar zijn;
- Het benutten van deze middelen specialistische kennis, capaciteit en actieve sturing vereist, meer dan waarover de bestaande subsidiedeskundigen beschikken;

Overwegende dat:

- De energie- en warmtetransitie een van de grootste en meest impactvolle opgaven van de gemeente is;
- Het realiseren van de energietransitie, ongeacht de gekozen ambitiehorizon, vraagt om voldoende organisatiekracht en actieve verwerving van externe middelen;
- Er binnen de gemeente een professioneel team actief is op het gebied van de energie- en warmtetransitie en de eerste belangrijke stappen zijn gezet, maar dat ook zij in de praktijk tegen hun capaciteits- en uitvoeringsgrenzen aanlopen;
- Het inzetten van extra expertise het bestaande team kan ontlasten en investeringsruimte kan vergroten;

- Het inzetten van gerichte financiële expertise op het gebied van (Europese) subsidies en financiering een strategische voorinvestering is, die zich naar verwachting ruimschoots terugverdient doordat hiermee substantieel meer externe middelen worden aangetrokken; en dat deze inzet daarmee een aantoonbaar rendabele businesscase vormt die past bij de omvang van de opgave, de ambities van de gemeente en de kwaliteit van het bestaande team;

Spreekt uit dat:

- Het actief en professioneel verwerven van externe financiering voor de energietransitie een strategische prioriteit van de gemeente is;

Verzoekt het college:

- Om in de begroting 2027 expliciet een post op te nemen voor de inzet van financiële expertise ten behoeve van het verwerven van externe middelen (waaronder Europese subsidies) voor de energietransitie, vooruitlopend op de nadere uitwerking van de uitvoeringsstrategie, aangezien de noodzaak en meerwaarde van deze inzet evident zijn;
- Daarbij uit te gaan van een indicatieve inzet (circa €100.000), waarvan de dekking mogelijk kan worden gevonden binnen de beschikbare begrotingsruimte, waaronder de positieve effecten van de meicirculaire.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie Volt

Fractie D66

Machiel Wetselaar

Anne-Fré Vollema

